

Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки

ФОРМУВАННЯ РИНКОВИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ

**Збірник наукових праць
№2 (261)**

Київ 2023

**Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць
Вип. 2 (261). – К., 2023. – 85 с.**

Рекомендовано Вченою радою ДНДІМЕ

Протокол №1 від 27.01.2023 р.

Збірник статей присвячено науковим здобуткам молодих науковців – аспірантів та здобувачів наукових ступенів кандидата та доктора економічних наук. Він охоплює широкий спектр проблем із таких напрямів:

- макроекономічні аспекти сучасної економіки;
- інноваційно–інвестиційна політика;
- економічні проблеми розвитку галузей та видів економічної діяльності;
- розвиток регіональної економіки;
- соціально–трудова проблеми.

Розраховано на науковців і спеціалістів, які займаються питаннями управління економікою та вивчають теорію та практику формування ринкових відносин в Україні.

Відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 р. № 1643 даний збірник віднесено до Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук, категорія «Б».

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

СТУДІНСЬКА Г.Я., доктор економічних наук (головний науковий редактор)
ХОДЖАЯН А.О доктор економічних наук, професор (заступник наукового редактора)
ПАСІЧНИК Ю.В. доктор економічних наук, професор (заступник наукового редактора)
ЗАХАРІН С.В., доктор економічних наук, с.н.с. (заступник наукового редактора)
АЛЕКСЄЄВ І.В., доктор економічних наук, професор
НЕБОТОВ П.Г., кандидат економічних наук, директор
ВАРНАЛІЙ З.С., доктор економічних наук, професор
ГУЖВА І.Ю., доктор економічних наук
ПИПА В.І., доктор економічних наук, професор
КИЗИМ М.О., доктор економічних наук, професор, член–кор НАНУ
КУЛЬПІНСЬКИЙ С.В., доктор економічних наук
КОРНЄЄВ В.В., доктор економічних наук, професор
ВАСИЛЬЧАК С.В., доктор економічних наук, професор
ЛОПУШНЯК Г.С., доктор економічних наук, професор
КИЧКО І.І., доктор економічних наук, професор
ШОСТАК Л.Б., доктор економічних наук, професор
ГАРБАР Ж.В., доктор економічних наук, доцент, професор
ЧЕРКАШИНА К.Ф., кандидат економічних наук, доцент
ІВАНОВ Є.І., кандидат економічних наук (відповідальний секретар)

МІЖНАРОДНА РЕДАКЦІЙНА РАДА

АГНЕСЬКА ДЗЮБІНСЬКА, доктор філософії, Економічний університет м. Катовіце, Польща, професор кафедри менеджменту підприємства
АДАМ САМБОРСЬКІ, доктор філософії, Економічний університет м. Катовіце Польща, кафедра менеджменту підприємства
ВІРГІНІЯ ЮРЕНІЄНЕ, професор, доктор наук, завідувач кафедри філософії та культурології, Каунаський факультет, Вільнюський університет, Литва
ГОРБОВИЙ АРТУР ЮЛІАНОВИЧ, професор, доктор технічних наук, Словацька Академія аграрних наук, член відділення економіки та менеджменту, (Словацька республіка)
ДІАНА СПУЛБЕР, доктор філософії, Університет Генуї, асистент професора кафедри філософії суспільств, м. Генуя (Італія)
ІВАН ТЕНЕВ ДМИТРОВ, професор, доктор економічних наук, Університет «проф. д-р Асен Златаров», завідувач кафедри економіки і управління, м. Бургас (Болгарія)
МІТАР ЛУТОВАЦ, професор, доктор технічних наук, Університет Уніон ім. Миколи Тесла, факультет індустріального управління, завідувач кафедри технологій, м. Белград (Сербія)
ЮРАЙ СІПКО, професор, доктор економічних наук, Словацька Академія наук, директор інституту економічних досліджень, м. Братислава (Словацька республіка)
СОФІЯ ВИШКОВСЬКА, професор, доктор наук, зав. кафедри організації і управління (факультет управління) Технологічно–природничий університет ім. Яна і Єнджея Снядецьких у Бидгощі, Бидгощ, Польща
СТЕФАН ДИРКА, доктор економічних наук, професор, Вища економічна школа, м. Катовіце, Польща, професор кафедри менеджменту і маркетингу. Міжнародний акредитор Міністерства науки і освіти Республіки Казахстан
ТОМАШ БЕРНАТ, професор, доктор наук, завідувач кафедри мікроекономіки, факультет економіки і менеджменту, Щецинський університет, Польща

Друковане періодичне видання «Формування ринкових відносин в Україні»

внесене в міжнародну базу даних періодичних видань:

ISSN 2522–1620

Key title: Formuvannâ rinkovih vidnosin v Ukraïni

Abbreviated key title: Form. rinkovih vidnosin Ukr.

Індекссування і реферування: Україніка Наукова, Джерело

Міжнародні інформаційні та наукометричні бази даних: Google Scholar, Index Copernicus International (ICI), Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.

Формування ринкових відносин в Україні, 2023. Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Серія КВ 22545–12445ПР від 20.02.2017 року

© Державний науково–дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки, 2023

11. P'yate shchorichne opytuvannya inozemnykh investoriv. URL: https://ces.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/2020_ForeignInvestorSurvey_Presentation_ua.pdf (data zvernennya: 14.12.2021).

12. Ukrayina vid koruptsiyi shchoroku vtrachaye 955 mil'yardiv. URL: <https://nashigroshi.org/2021/03/14/ukraina-vid-koruptsii-shchoroku-vtrachaie-955-mil-iardiv/> (data zvernennya: 17.12.2021).

13. Sapych V.I., Sapych M.N. Ekonomichni naslidky koruptsiyi v Ukraini ta chynnyky yikh podolannya.

Дані про авторів

Кириченко Олег Вікторович,

д. юрид. н., професор Дніпровський гуманітарний університет

ORCID ID: 0000-0002-2046-9522

Васильчак Світлана Василівна,

д. е. н., професор, Державний університет економіки і технологій

ORCID 0000-0001-9757-1683

e-mail: VSV123@i.ua

Торяник Володимир Миколайович,

д. пол. н, професор Дніпровський гуманітарний університет

ORCID ID: 0000-0003-1934-6709

Палій Наталія Романівна,

кандидат юридичних наук

e-mail: paliy.natalya.r@i.ua

Data about the authors

Oleh Kyrychenko,

Doctor of legal sciences, Professor, Dnipro Humanitarian University

Svetlana Vasylchak,

Doctor of Economics, Professor, State University of Economics and Technology,

e-mail: VSV123@i.ua

Volodymyr Toryanyk,

Doctor of political sciences, Professor, Dnipro Humanitarian University

Nataliia Paliy

Doctor of Law

e-mail: paliy.natalya.r@i.ua

UDC 336

RUSINA Yu.O.

The assessment and analysis of Ukraine's budget for 2023 in conditions of full-scale war

The subject of the research is the theoretical and practical basis of the study and analysis of the budget of Ukraine for 2023 in the conditions of a full-scale war.

The aim of the research is to determine the components of the revenue and expenditure parts of the budget, as well as the main macroeconomic indicators for 2023.

Research methods. When writing the article, general scientific and special research methods of assessment and analysis of the country's budgeting were used.

Results of the investigation. As a result of writing the article, it was established that the State Budget of Ukraine for 2023 is the budget of a warring country that has been suffering colossal losses for almost a year due to the full-scale military invasion of the Russian Federation on the territory of Ukraine. It has been proven that with the adoption of the Law on the State Budget of Ukraine for 2023, the Government laid down increased financing of the security and defense sector at the level of 17.8% of GDP, which is three times more than what was laid down in the 2022 state budget. It was established that the economy of Ukraine found itself in an extremely difficult situation, having accepted challenges from all economic, social and military directions. It was determined that the Government of the country should ensure a balanced ratio of the state budget of the country in terms of the expected expenses and total income and assets. It has been proven that the timely and complete adoption of the main financial document of Ukraine will allow to optimize the search for possible forms of international sources of financing the deficit and supporting Ukraine in the fight against a full-scale war with the Russian Federation. It has been confirmed that special attention needs to be paid to the strengthening of international support in the reconstruction of critical infrastructure, social support of citizens and further recovery of the country.

Scope of the results. Finance, Economics, Budget planning, Investment, Budgeting, Macroeconomics.

Conclusions. It has been proven that according to the macroeconomic forecast, inflation in 2023 may reach 28% – 30%. At the same time, the economy is expected to grow by 4.6% in real terms and by 37% in nominal terms. The average salary will approximately be 18.5 thousand, and the dollar exchange rate at the end of 2023 will be 45.8 UAH (the average annual value of the dollar exchange rate is 42.2 UAH). The review of the budget of Ukraine for 2023 gives a full understanding of the priorities for this year, where the main priority tasks of the budget of Ukraine remain the provision of the Ukrainian army, funding of pensions, salaries of medical workers and education workers, there will also be support for the most socially vulnerable segments of the population, and economic stimulation programs will continue.

Keywords: budget, revenues, expenditures, deficit, inflation, average salary, social support, national security, education.

РУСІНА Ю. О.

Оцінка та аналіз бюджету України на 2023 рік в умовах повномасштабної війни

Предметом дослідження є теоретичні та практичні основи дослідження та аналізу бюджету України на 2023 рік в умовах повномасштабної війни.

Метою дослідження є визначення складових дохідної та витратної частин бюджету, а також основних макроекономічних показників на 2023 рік.

Методи дослідження. При написанні статті використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження оцінки та аналізу бюджетування країни.

Результати роботи. В результаті написання статті встановлено, що Державний бюджет України на 2023 рік – це бюджет воюючої країни, яка вже майже рік зазнає колосальних збитків через повномасштабне воєнне вторгнення РФ на територію України. Доведено, що із прийняттям Закону про Державний бюджет України на 2023 рік, Урядом закладено збільшене фінансування сектору безпеки і оборони на рівні 17,8% ВВП, що у тричі більше, ніж було закладено у держбюджеті 2022 року. Встановлено, що економіка України опинилась у край важкому становищі, прийнявши виклики з усіх економічних, соціальних та воєнних напрямків. Визначено, що Уряд країни повинен забезпечити збалансоване співвідношення державного бюджету країни в частині передбачених витрат та загальних доходів і находжень. Доведено, що своєчасне і повне прийняття головного фінансового документа України дозволить оптимізувати пошук можливих форм міжнародних джерел фінансування дефіциту та підтримки України в боротьбі у повномасштабній війні із РФ. Підтверджено, що особливої уваги потребують питання щодо посилення міжнародної підтримки у відбудові критичної інфраструктури, соціальної підтримки громадян та подальшого відновлення країни.

Галузь застосування результатів: фінанси, економіка, бюджетне планування, інвестування, бюджетування, макроекономіка.

Висновки. Доведено, що згідно з макроекономічним прогнозом, інфляція в 2023 році може досягти 28% – 30%. При цьому очікується зростання економіки на 4,6% в реальному вираженні і на 37% в номінальному. Середня зарплата орієнтовно становитиме 18,5 тисячі, а курс долара на кінець 2023 року становитиме 45,8 грн., (середньорічне значення курсу долара 42,2 грн.). Огляд бюджету України на 2023 рік дає повне розуміння пріоритетів на цей рік, де основними пріоритетними задачами бюджету України залишаються забезпечення української армії, фінансування пенсій, зарплат медичних працівників та працівників освіти, також відбудеться підтримка найбільш соціально-вразливих верств населення та продовжаться програми стимулювання економіки.

Ключові слова: бюджет, доходи, видатки, дефіцит, інфляція, середня заробітна плата, соціальна підтримка, національна безпека, освіта.

Formulation of the problem. The economy of Ukraine found itself in a very difficult situation, having accepted challenges from all economic, social

and military directions. At the same time, the Government of the country must ensure a balanced ratio of the country's state budget in terms of an

ticipated expenses and total revenues and assets. On November 3, 2022, and later on November 30, 2022, The Verkhovna Rada adopted the main document of the country – the Budget of Ukraine for 2023. The timely and complete adoption of the main financial document of Ukraine will allow optimizing the search for possible forms of international sources of funding the deficit and support Ukraine in the fight against a full-scale war with the Russian Federation. In addition, issues regarding strengthening of international support in the reconstruction of critical infrastructure, social support of citizens and further recovery of the country require special attention.

Analysis of research and publications on the problem. The issues of research, planning, assessment and analysis of the budget at different times were the focus of such scientists as: V. V. Babichenko, V. I. Hlukhova, Yu. S. Kolotii, K. V. Hei, V. I. Hlukhova, A. M. Skrabut, I. H. Hotlib, K. V. Hrebenyk, B. S. Huzar, O. M. Trus, O. Ye. Dakhnova, O. L. Mukhina, O. R. Zakhidna, Yu. O. Mosolova, N. V. Kudrenko, V. S. Klochko, Yu. O. Nabatova, A. P. Shostak, S. I. Savitska, P. M. Fuhelo, M. M. Farion, N. H. Fatiukha, Ya. A. Fesyk, I. O. Shkolnyk, A. H. Bukhtiarova and others.

Presenting main material. The state budget of Ukraine for 2023 is the budget of a warring country that has been suffering colossal losses for almost a year due to the full-scale military invasion of the Russian Federation on the territory of

Ukraine. Therefore, on November 30, 2022, the Government adopted the Law on the State Budget of Ukraine for 2023. In addition, the Government has set increased funding for the security and defense sector at the level of 17,8% of GDP, which is three times more than what was set in the 2022 state budget. The state budget of Ukraine for 2023 is the budget of a country that will become stronger, strengthen its defense capabilities, be able to rebuild after damage caused by Russian armed aggression, and take care of those citizens who need it [1–4; 8–9]. The total amount of state budget revenues is forecast at UAH 1,279 billion (general fund – UAH 1,147 billion; special fund – UAH 132,5 billion). Expenditures of the State Budget and provision of loans are planned for UAH 2,573 billion (general fund – UAH 2,269 billion, special fund – UAH 304,9 billion) [5–7; 8–9].

The draft State Budget of Ukraine for 2023 envisages, in particular, the allocation of resources to the following priority areas: National security and defense; Health care; Education; Pension provision and social protection; Support of war veterans; Reserve fund; Fund for liquidation of the consequences of armed aggression; Entrepreneurship Development Fund; Provision of business grants (Fig. 1) [8–9].

The budget deficit is planned at the level of 20% of GDP, which is planned to be covered by state borrowings in the amount of UAH 1,686.8 billion (general fund – UAH 1,517 billion, special fund – UAH 170 billion), of which to repay the state debt –

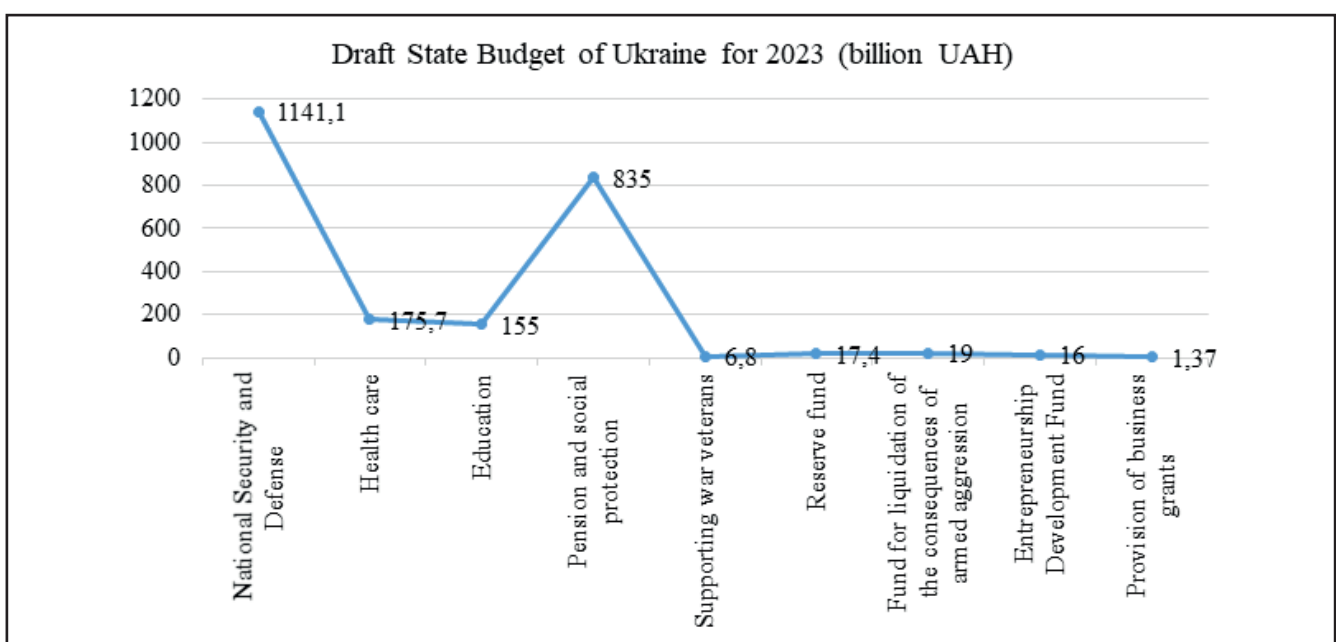

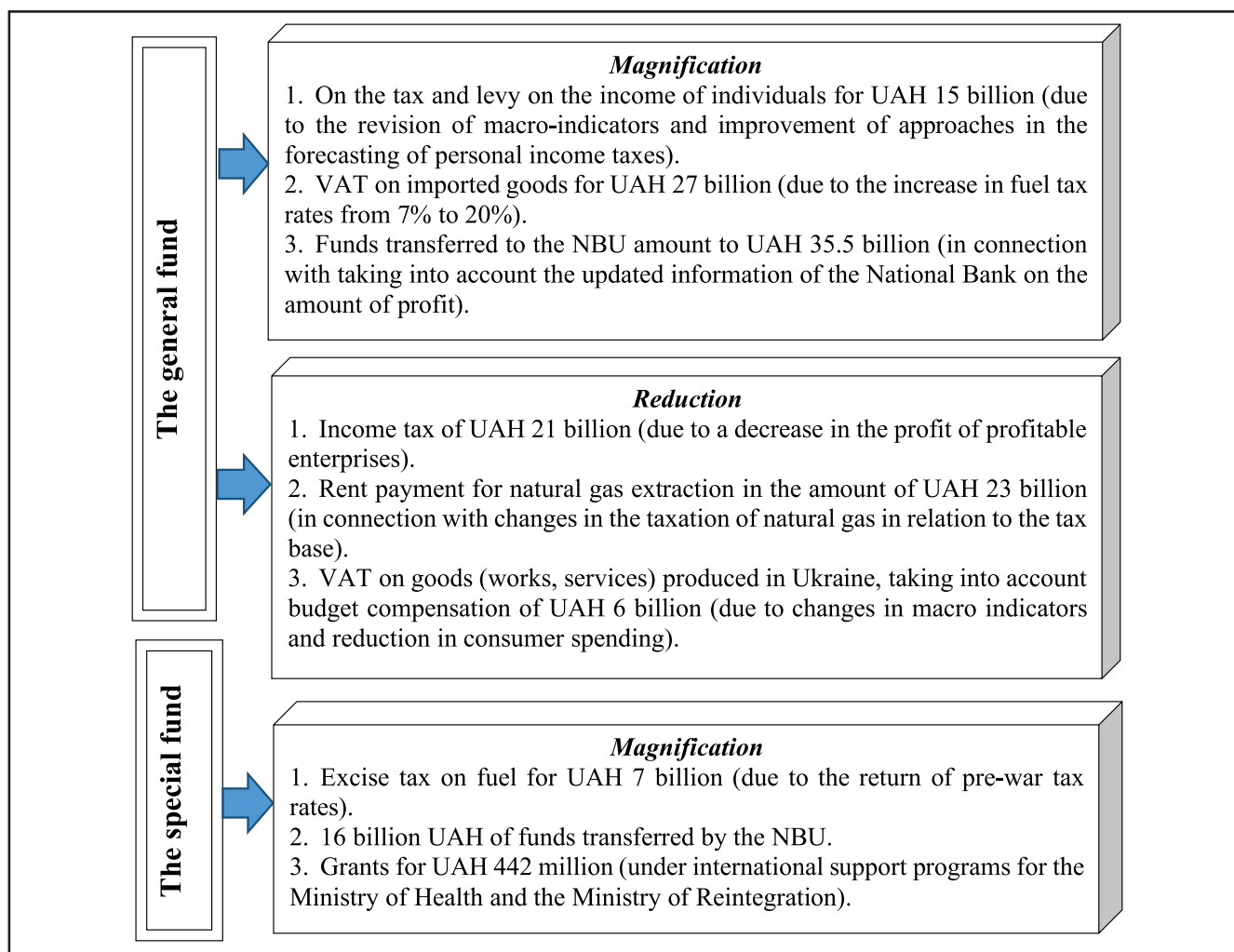
Figure. 1. Main elements of the Budget of Ukraine for 2023 [8–9]

415 billion hryvnias. Despite the difficult conditions of martial law, the draft budget maintains the level of social standards: from January 1, 2023, the minimum wage will be UAH 6,700 per month, the subsistence minimum per person per month will be UAH 2,589 [8–9; 10–13].

Now let's analyze in detail the macroeconomic indicators for 2023, namely: income, expenditure and deficit. The forecast of real GDP growth in 2023 has been adjusted for more conservative assumptions about the pace of economic recovery (compared to the previous forecast). High security risks and risks associated with the continuation of Russian attacks on energy system facilities and other critical infrastructure facilities of Ukraine were taken into account. The real GDP growth forecast is 3,2% instead of the previous forecast of 4,6% [8; 9; 14–16]. The inflation forecast in 2023 has been reduced from 30% to 28% (measured from December to December). The nominal GDP forecast for 2023 was

adjusted by 120 billion hryvnias to 6 trillion 280 billion hryvnias. More optimistic expectations regarding financial support from international partners led to the adjustment of the assumption regarding the exchange rate of the hryvnia to the US dollar. By the end of the year, it will be UAH 45,8 per dollar USA (instead of UAH 50 per USD in the previous forecast). The assumption regarding the average annual value of the exchange rate remained unchanged (42,2 hryvnias per US dollar) [8; 9; 17–18].

The revenues of the state budget for 2023 are foreseen for 1 trillion 330 billion UAH, including the revenues of the general fund – 1 trillion 173 billion UAH and the revenues of the special fund – 156 billion UAH. It is proposed to increase revenues by UAH 50 billion, including UAH 26 billion from the general fund, and UAH 24 billion from the special fund (Fig. 2) [8; 9]. The main factors that influenced the revision of the revenue forecast to the second reading are:

Figure. 2. Changes to the general and special funds provided for by the Budget of Ukraine for 2023 [8–9]

1. Taking into account the proposals given in the Budget Conclusions of the Verkhovna Rada of Ukraine.

2. Norms of the law regarding amendments to the Tax Code of Ukraine regarding excise tax rates on fuel.

3. As well as adjusted macro indicators.

The state budget deficit was increased by UAH 17 billion (up to 20,6% of GDP). The deficit is planned to be financed by increasing external borrowing. Accordingly, the volume of state debt will increase by this amount. As a result, the forecast volume of the state debt in the equivalent of the national currency is predicted to be 6 trillion 423 billion hryvnias in absolute value [8; 9]. State budget expenditures for the second reading were increased by 67 billion hryvnias compared to the first reading. They will amount to 2 trillion 640 billion UAH, including the general fund – 2 trillion 312 billion UAH and the special fund – 328 billion UAH. The resource for national security and defense is about 50% of the entire budget. This is 1 trillion 141 billion UAH or 18,2% of GDP (general fund – 1 trillion 6 billion UAH, special fund – 115 billion UAH, state guarantees – up to 20 billion UAH).

In order to solve issues of a social and economic nature, an increase in state budget expenditures is foreseen, in particular for:

1. Payment of pensions – by UAH 39 billion (up to UAH 272 billion).

2. Fund for liquidation of the consequences of armed aggression – for 16 billion hryvnias (up to 35,5 billion hryvnias).

The following directions for directing the funds of the fund have been determined:

- construction and repair of public buildings, critical infrastructure facilities;
- provision of housing for internally displaced persons and persons who lost their housing as a result of hostilities;
- purchase of school buses and special transport for healthcare institutions and communal enterprises;
- spending on education increased by UAH 555 million, in particular, UAH 150 million for the development of distance education, UAH 215 million for ensuring the conduct of external independent evaluation;
- for culture for 235 million UAH, including to ensure the implementation of projects by the Ukrainian Cultural Fund and the Ukrainian Book Institute;
- to provide preferential mortgage loans to internally displaced persons – 20 million hryvnias [8–9].

In addition, expenditures were redistributed between managers of budget funds and under separate budget programs in order to optimize them and take into account the proposals of people's deputies. In particular, a new budget program «State Fund for Regional Development» in the amount of 2 billion hryvnias is foreseen.

In addition, one of the main priorities of the state budget of Ukraine for 2023 is social programs, where 35% of all expenses will be pensions, subsidies and other social payments. For the payment of pensions, subsidies, assistance to low-income families, payments to immigrants, medicine and education in the 2023 budget more than 800 billion hryvnias are provided. At the same time, funding of the Pension Fund from the state budget increased by more than 30 billion hryvnias for targeted assistance to those Ukrainians who need it most. Thus, from every budget hryvnia, 35 kopecks will be spent on social benefits, medicine and education. All other costs will be reduced. In particular, it is planned to minimize salaries and bonuses for employees of state authorities. With the exception of law enforcement agencies, the costs of maintaining state authorities will be reduced by 11,6 billion hryvnias compared to 2022 [8; 9; 19; 20].

Conclusions

Therefore, according to the macroeconomic forecast, inflation in 2023 may reach 28% – 30%. At the same time, the economy is expected to grow by 4,6% in real terms and by 37% in nominal terms. The average salary will approximately be 18,5 thousand, and the dollar exchange rate at the end of 2023 will be 45,8 UAH, the average annual value of the dollar exchange rate is 42,2 UAH. Thus, the review of the budget of Ukraine for 2023 provides a complete understanding of the priorities for 2023. Thus, the main priority tasks of the budget of Ukraine for 2023 remain the provision of the Ukrainian army, funding of pensions, salaries of medical workers and education workers, there will also be support for the most socially vulnerable segments of the population, and economic stimulation programs will continue.

Список використаних джерел

1. Бабіченко В. В. Аналіз формування дохідної бази Державного бюджету України та оцінка бюджетних ризиків / В. В. Бабіченко, В. І. Глухова, Ю. С. Колотій // Modern economics. – 2019. – № 14. – С. 19–25.

2. Гей К. В. Аналіз переваг та ризиків впровадження механізму середньострокового бюджетного планування в Україні / К. В. Гей // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. – 2022. – Вип. 74(2). – С. 250–254.
3. Глухова В. І. Аналіз дохідної та видаткової частини бюджету пенсійного фонду України / В. І. Глухова, А. М. Скрабут // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2020. – Вип. 2. – С. 346–352.
4. Готліб І. Г. Аналіз бюджетної політики України / І. Г. Готліб // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. – 2019. – Вип. 24(1). – С. 111–116.
5. Гребеник К. В. Аналіз виконання доходів зведеного бюджету України / К. В. Гребеник // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. – 2018. – Вип. 21(1). – С. 60–65.
6. Гузар Б. С. Оцінка та аналіз бюджетної децентралізації в Україні / Б. С. Гузар, О. М. Трус // Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. – 2021. – Вип. 98(2). – С. 89–110.
7. Дахнова О. Є. Аналіз стану бюджетного фінансування соціального захисту населення в Україні / О. Є. Дахнова, О. Л. Мухіна // Економіка. Фінанси. Право. – 2018. – № 6(4). – С. 18–21.
8. Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» № 2710–ІХ, від 03.11.2022.
9. Кабінет Міністрів України. Урядовий портал. «Верховна Рада України ухвалила держбюджет на 2023 рік» (kmu.gov.ua) URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/verhovna-rada-ukrayini-uhvalila-derzhbyudzhet-na-2023-rik>
10. Кравченко Т. Аналіз та прогнозування видатків державного бюджету України / Т. Кравченко, М. Власенко // Економічний аналіз. – 2019. – Т. 29, № 2. – С. 44–52.
11. Кудренко Н. В. Державний бюджет України 2020. Аналіз основних показників Державного бюджету України за 2017 – 2020 / Н. В. Кудренко, В. С. Ключко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2021. – № 5. – С. 15–23.
12. Набатова Ю. О. Проблеми незбалансованості державного бюджету на основі аналізу доходів та видатків бюджетної системи України / Ю. О. Набатова, А. П. Шостак. // Ефективна економіка. – 2017. – № 11. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2017_11_31.
13. Русіна Ю. О. Актуальні аспекти механізму середньострокового бюджетного планування України на 2022 рік / Ю. О. Русіна // Формування ринкових відносин в Україні. – 2021. – № 9. – С. 15–22.
14. Савіцька С. І. Аналіз впливу пандемії коронавірусу на надходження до державного бюджету України / С. І. Савіцька, П. М. Фугело // Modern economics. – 2020. – № 21. – С. 187–191.
15. Фаріон М. М. Порівняльний аналіз джерел формування доходної частини бюджету країн єс та України / М. М. Фаріон. // Ефективна економіка. – 2016. – № 8. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2016_8_10.
16. Фатюха Н. Г. Аналіз стану формування та виконання місцевих бюджетів України за 2019–2021 рр / Н. Г. Фатюха, Я. А. Фесик. // Ефективна економіка. – 2022. – № 12. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2022_12_43.
17. Халіляєва О. В. Управління потенціалом та його значення в сучасних умовах макроекономічної глобалізації / О. В. Халіляєва, П. В. Пузирьова // Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку : матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Тарту (Естонія), 7 лютого 2022 року. – Київ ; Тарту : ГО «ВАДНД», 2022. – С. 467–471.
18. Школьник І. О. Аналіз зведеного бюджету України з використанням функції бажаності Гаррінгтона / І. О. Школьник, А. Г. Бухтіарова // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія : Економічні науки. – 2020. – № 9(2). – С. 90–97.
19. Puzyrova P. The theoretical aspects of the enterprise potential management model in the conditions of sustainable development / P. Puzyrova // Science, innovations and education: problems and prospects : proceedings of VII International scientific and practical conference, Tokyo, Japan, February 9–11, 2022. – CPN Publishing Group, Tokyo, Japan, 2022. – P. 726–734.
20. Puzyrova P. Risk management concept in innovative activities of modern enterprises / P. Puzyrova, I. Grechyshkin, O. Yershova // Professional competencies and educational innovations in the knowledge economy : collective monograph / edit. Lyubomira Popova, Mariana Petrova. – Bulgaria : Publishing House ACCESS PRESS, 2020. – P. 377–389.

References

1. Babichenko, V. V. (2019). Analiz formuvannia dokh-idnoi bazy Derzhavnoho biudzhetu Ukrainy ta otsinka biudzhethnykh ryzkyv [Analysis of the formation of the revenue base of the State Budget of Ukraine and assessment of budget risks]. Modern economics = Modern economics. – 2019. – No. 14. – P. 19–25 [in Ukrainian].

2. Hei, K. V. (2022). Analiz perevah ta ryzykiv vprovadzhennia mekhanizmu serednostrokovoho biudzhethnoho planuvannia v Ukraini [Analysis of the advantages and risks of the implementation of the medium-term budget planning mechanism in Ukraine]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu = Scientific Bulletin of the Uzhgorod National University. Series: Law.* – 2022. – Issue 74(2). – P. 250–254 [in Ukrainian].
3. Hlukhova, V. I. (2020). Analiz dokhidnoi ta vydatkovoï chastyny biudzhetu pensiinoho fondu Ukrainy [Analysis of the revenue and expenditure part of the budget of the pension fund of Ukraine]. *Skhidna Yevropa: ekonomika, biznes ta upravlinnia = Eastern Europe: economy, business and management.* – 2020. – Issue 2. – P. 346–352 [in Ukrainian].
4. Hotlib, I. H. (2019). Analiz biudzhethnoi polityky Ukrainy [Analysis of the budget policy of Ukraine]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu = Scientific Bulletin of the Uzhgorod National University. Series: International economic relations and world economy.* – 2019. – Issue 24(1). – P. 111–116 [in Ukrainian].
5. Hrebenyk, K. V. (2018). Analiz vykonannia dokhodiv zvedenoho biudzhetu Ukrainy [Analysis of the implementation of revenues of the consolidated budget of Ukraine]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seria : Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo = Scientific Bulletin of the Uzhgorod National University. Series: International economic relations and world economy.* – 2018. – Issue 21(1). – P. 60–65 [in Ukrainian].
6. Huzar, B. S., Trus, O. M. (2021). Otsinka ta analiz biudzhethnoi detsentralizatsii v Ukraini [Assessment and analysis of budget decentralization in Ukraine]. *Zbirnyk naukovykh prats Umanskoho natsionalnoho universytetu sadivnytstva = Collection of research papers of the Uman National University of Horticulture.* – 2021. – Issue 98(2). – P. 89–110 [in Ukrainian].
7. Dakhnova, O. Ye., Mukhina, O. L. (2018). Analiz stanu biudzhethnoho finansuvannia sotsialnoho zakhystu naselennia v Ukraini [Analysis of the state of budgetary financing of social protection of the population in Ukraine]. *Ekonomika. Finansy. Pravo = Economics. Finances. Right.* – 2018. – No. 6(4). – P. 18–21 [in Ukrainian].
8. Zakon Ukrainy «Pro Derzhavnyi biudzheth Ukrainy na 2023 rik» [Law of Ukraine «On the State Budget of Ukraine for 2023»] № 2710–IX, vid 03.11.2022 [in Ukrainian].
9. Kabinet Ministriv Ukrainy [Cabinet of Ministers of Ukraine]. Uriadovyi portal. «Verkhovna Rada Ukrainy ukhvalyla derzhbiudzheth na 2023 rik» (kmu.gov.ua) = Government portal. «The Verkhovna Rada of Ukraine adopted the state budget for 2023» (kmu.gov.ua) URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/verhovna-rada-ukrayini-uhvalila-derzhbyudzheth-na-2023-rik> [in Ukrainian].
10. Kravchenko, T., Vlasenko, M. (2019). Analiz ta prohnozuvannia vydatkiv derzhavnogo biudzhetu Ukrainy [Analysis and forecasting of expenditures of the state budget of Ukraine]. *Ekonomichniy analiz = Economic analysis.* – 2019. – Vol. 29, No. 2. – P. 44–52 [in Ukrainian].
11. Kudrenko, N. V., Klochko, V. S. (2021). Derzhavnyi biudzheth Ukrainy 2020. Analiz osnovnykh pokaznykiv Derzhavnogo biudzhetu Ukrainy za 2017 – 2020 [State Budget of Ukraine 2020. Analysis of the main indicators of the State Budget of Ukraine for 2017 – 2020]. *Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini = Formation of market relations in Ukraine.* – 2021. – No. 5. – P. 15–23 [in Ukrainian].
12. Nabatova, Yu. O. Shostak, A. P. (2017). Problemy nezbalansovanosti derzhavnogo biudzhetu na osnovi analizu dokhodiv ta vydatkiv biudzhethnoi systemy Ukrainy [Nabatova Problems of state budget imbalance based on the analysis of revenues and expenditures of the budget system of Ukraine]. *Efektivna ekonomika = Efficient economy.* – 2017. – No. 11. – Access mode: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2017_11_31 [in Ukrainian].
13. Rusina, Yu. O. (2021). Aktualni aspekty mekhanizmu serednostrokovoho biudzhethnoho planuvannia Ukrainy na 2022 rik [Actual aspects of the medium-term budget planning mechanism of Ukraine for 2022]. *Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini = Formation of market relations in Ukraine.* – 2021. – No. 9. – P. 15–22 [in English].
14. Savitska, S. I., Fuhelo, P. M. (2020). Analiz vplyvu pandemii koronavirusu na nadkhodzhennia do derzhavnogo biudzhetu Ukrainy [Analysis of the impact of the coronavirus pandemic on the receipts of the state budget of Ukraine]. *Modern economics = Modern economics.* – 2020. – No. 21. – P. 187–191 [in Ukrainian].
15. Farion, M. M. (2016). Porivnialnyi analiz dzherel formuvannia dokhodnoi chastyny biudzhetu krain yes ta Ukrainy [Comparative analysis of the sources of the formation of the revenue part of the budget of EU countries and Ukraine]. *Efektivna ekonomika = Efficient economy.* – 2016. – No. 8. – Access mode: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2016_8_10 [in Ukrainian].
16. Fatiukha, N. H., Fesyk, Ya. A. (2022). Analiz stanu formuvannia ta vykonannia mistsevykh biudzhethiv Ukrainy za 2019–2021 rr [Analysis of the state of formation and implementation of local budgets of Ukraine

for 2019–2021). *Efektivna ekonomika = Efficient economy*. – 2022. – No. 12. – Access mode: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2022_12_43 [in Ukrainian].

17. Khaliliaeva, O. V., Puzyrova, P. V. (2022). *Upravlinnia potentsialom ta yoho znachennia v suchasnykh umovakh makroekonomichnoi hlobalizatsii* [Potential management and its significance in modern conditions of macroeconomic globalization]. *Suchasni aspekty modernizatsii nauky: stan, problemy, tendentsii rozvytku = Modern aspects of the modernization of science: state, problems, development trends: materials of the XVIII International Scientific and Practical Conference*, Tartu (Estonia), February 7, 2022. – Kyiv ; Tartu: GO «VADND», 2022. – pp. 467–471 [in English].

18. Shkolnyk, I. O., Bukhtiarova, A. H. (2020). *Analiz zvedenoho biudzhetu Ukrainy z vykorystanniam funktsii bazhanosti Harringtona* [Analysis of the consolidated budget of Ukraine using Harrington's desirability function]. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal «Internauka» = International scientific journal «Internauka»*. Series: Economic sciences. – 2020. – No. 9(2). – P. 90–97 [in Ukrainian].

19. Puzyrova, P. (2022). *The theoretical aspects of the enterprise potential management model in the conditions of sustainable development. Science, innovations and education: problems and prospects : proceedings of*

VII International scientific and practical conference, Tokyo, Japan, February 9–11, 2022. – CPN Publishing Group, Tokyo, Japan, 2022. – P. 726–734 [in English].

20. Puzyrova, P., Grechyshkin, I., Yershova, O. (2020). *Risk management concept in innovative activities of modern enterprises. Professional competencies and educational innovations in the knowledge economy : collective monograph / edit. Lyubomira Popova, Mariana Petrova.* – Bulgaria : Publishing House ACCESS PRESS, 2020. – P. 377–389 [in English].

Дані про автора

Русіна Юлія Олександрівна,

к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів та бізнес-консалтингу, Київський національний університет технологій та дизайну

e-mail: rusinaulia80@gmail.com

Data about the author

Yuliia Rusina,

Associate Professor of the Department of Finance and Business Consulting, Ph.D. in Economics, Associate Professor Kyiv National University of Technologies and Design

e-mail: rusinaulia80@gmail.com

УДК 330.34.014–026.23:005.311.121:519.24:005.5

КОЛОДІЙЧУК А. В.

Застосування статистичної моделі Пірсона для дослідження адміністративного потенціалу впровадження ІКТ в національній економіці

Предметом дослідження є статистична модель Пірсона для дослідження адміністративного потенціалу впровадження ІКТ в національній економіці.

Метою дослідження є: виявити особливості застосування статистичної моделі Пірсона для дослідження адміністративного потенціалу впровадження ІКТ в національній економіці.

Методи дослідження. У роботі використані діалектичний метод наукового пізнання, метод аналізу і синтезу, статистичний метод, метод узагальнення даних.

Результати роботи. У статті охарактеризовано статистичну модель Пірсона для дослідження адміністративного потенціалу впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в національній економіці і обґрунтовано її застосування на регіональному рівні. Розглянуто місце України у системі кластеризації країн за спеціальним європейським індексом *DESI*, європейським аналогом індексу розвитку інформаційно-комунікаційних технологій та визначені перспективи її ІКТ-сектору.

Висновки. З виявлених у дослідженні тенденцій розвитку ІКТ-сектору України та зіставлення його нинішніх позицій з аналогічними секторами інших держав, наша країна має достатньо значний потенціал для активізування цілого ряду напрямків інформатизації та комунікатизації національної економіки, проте за певними параметрами значно відстає від провідних країн світу та від середньорозвинутих держав, що потребує на макрорівні побудови і втілення в життя нової моделі

ЗМІСТ

Макроекономічні аспекти сучасної економіки

ЧУКАЄВА І. К., ЛЯШЕНКО О. Ф. Моделі стратегічних запасів нафти та нафтопродуктів в країнах ЄС: міжнародний досвід для України.....	5
КИРИЧЕНКО О. В., ТОРЯНИК В. М., ВАСИЛЬЧАК С. В., ПАЛІЙ Н. Р. Економічні наслідки зростання корупційних правопорушень в державі.....	10
РУСІНА Ю. О. Оцінка та аналіз бюджету України на 2023 рік в умовах повномасштабної війни	16
КОЛОДІЙЧУК А. В. Застосування статистичної моделі Пірсона для дослідження адміністративного потенціалу впровадження ІКТ в національній економіці.....	23

Інноваційно-інвестиційна політика

СКРИПНИК В. В. Моделювання оцінювання виробничо-фінансової діяльності аграрних підприємств України: інноваційний аспект	30
МАРЦИНОВСЬКИЙ В. В. Актуалізація підходів у дослідженні «комплексу інтегрованих маркетингових комунікацій»	37
КУРГУЗЕНКОВА Л. А., ПОПРОЗМАН О. І., ОПАНАСЕНКО О. М., ГЯСОВ Г. А. Управлінські аспекти функціонування кіберспортивного ринку в умовах цифровізації.....	44

Економічні проблеми розвитку галузей та видів економічної діяльності

МОЛНАР О. С., ПРИСТАВСЬКИЙ О. В., ЦЕРКОВНЮК А. В. Аналіз ефективності управління системою збуту підприємств.....	52
МАРТИНЕНКО В. П., ГРИГОРЕНКО О. В. Система управління прибутком промислових підприємств в сучасних умовах розвитку економіки	57
КРАМЧЕНКО Р. А. Бізнес-прогнози як основа формування фінансового бюджету підприємства	62
ГАВРИЛКО П. П., ГУШТАН Т. В., КАГАНЕЦЬ-ГАВРИЛКО Л. П. формування каналів реалізації продукції підприємств.....	67
АНТИПЕНКО Н. В., ТУРОВА Л. Л., ЛИТВИШКО Л. О., ПАЛЬЧИК І. М. Організаційно-економічний механізм управління безпечним потенціалом інноваційно орієнтованого підприємства в контексті забезпечення ефективності бізнес-процесів	72

CONTENT

Macro-economic aspects of modern economy

CHUKAEVA I. K., LYASHENKO O. F. Models of strategic reserves of oil and petroleum products in EU countries: international experience for Ukraine	5
КИРИЧЕНКО О. В., ТОРЯНИК В. М., ВАСИЛЬЧАК С. В., ПАЛІЙ Н. Р. Економічні наслідки зростання корупційних правопорушень в державі	10
RUSINA Yu.O. The assessment and analysis of Ukraine's budget for 2023 in conditions of full-scale war	16
KOLODIYCHUK A.V. Application of pearson's statistical model to study the administrative potential of ict implementation in the national economy	23

Innovation and investment policy

SKRYPNYK V. V. Modeling of evaluation of production and financial activity of agricultural enterprises of Ukraine: innovative aspect	30
MARTSYNOVSKYI V. V. Update of approaches in the research of «complex of integrated marketing communications».....	37
KURGUZENKOVA L. A., POPROZMAN O.I., OPANASENKO O. M., GIYASOV G. A. Management aspects of the functioning of the e-sports market in conditions of digitalization	44

Economic problems of development of branches and types of economic activity

MOLNAR O. S., PRYSTAVSKYI O. V., TSERKOVNYUK A. V. Analysis of the efficiency of management of the sales system of enterprises	52
MARTYNENKO V. P., HRYHORENKO O. V. System of profit management of industrial enterprises in modern conditions of economic development	57
KRAMCHENKO R. A. Business forecasts as a basis for forming the company's financial budget	62
HAVRYLKO P. P., HUSHTAN T. V., KAHANETS-HAVRYLKO L. P. The formation of channels for the sale of products of enterprises.....	67
ANTYPENKO N. V., TUROVA L. L., LYTVYSHKO L. O., PALCHYK I. M. The organizational and economic mechanism of managing the security potential of an innovatively oriented enterprise in the context of ensuring the efficiency of business processes	72